



# Rejestr umów o dzieło

Analiza danych z formularzy RUD przekazanych  
od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.



Warszawa 2024



ZAKŁAD  
UBEZPIECZEŃ  
SPOŁECZNYCH

**Rejestr umów o dzieło. Analiza danych z formularzy RUD przekazanych  
od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.**

Opracowanie tekstu: Zespół Analityki i Inżynierii Danych

Opracowanie graficzne: Departament Zarządzania Dokumentacją i Poligrafią

**Wydawca**

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3, 5

01-748 Warszawa

## Spis treści

1. Wstęp .....	2
2. Sposób składania zgłoszeń umów o dzieło.....	3
3. Zgłoszenia umów o dzieło w poszczególnych kwartałach.....	4
4. Zgłaszający umowę o dzieło .....	6
4.1. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowę o dzieło.....	6
4.2. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na województwa.....	7
4.3. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na oddziały ZUS .....	10
5. Wykonawcy umów o dzieło.....	11
5.1. Płeć wykonawców umów o dzieło .....	11
5.2. Wykonawcy umów o dzieło w podziale na województwa .....	13
5.3. Cudzoziemcy jako wykonawcy umów o dzieło.....	14
5.4. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatników składek ..	17
6. Średnia długość trwania umów o dzieło .....	19
7. Struktura płatników składek zgłaszających umowy o dzieło .....	20
7.1. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na liczbę ubezpieczonych .....	20
7.2. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na sekcję PKD .....	21
8. Sekcje PKD najczęstsze w województwach wśród płatników składek zgłaszających umowę o dzieło .....	22
9. Liczba formularzy RUD w latach 2021–2023 – porównanie roczne w wybranych aspektach.....	25
10. Podsumowanie .....	30

## 1. Wstęp

Obowiązek informowania ZUS o umowach o dzieło został wprowadzony w 2021 r. Zobowiązani przekazują informację na formularzu RUD (zgłoszenie umowy o dzieło). Wpisują do niego dane swoje oraz wykonawcy umowy o dzieło, a także datę rozpoczęcia i zakończenia wykonywania tej umowy oraz jej przedmiot. Formularz można wypełnić i złożyć w formie elektronicznej za pomocą Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) lub w formie papierowej. ZUS zapisuje formularze RUD w rejestrze umów o dzieło.

W ramach niniejszego opracowania przekazujemy informacje o zgłoszeniach umów o dzieło, które ZUS zapisał w rejestrze od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.<sup>1</sup> W tym czasie do ZUS przekazano 1,2 mln formularzy RUD<sup>2</sup>. Dotyczyły one ponad 1,6 mln umów o dzieło, a informacje przekazało 75,8 tys. podmiotów, z czego 73,6 tys. (97,1%) to płatnicy składek. Wartym podkreślenia jest fakt, że w odniesieniu do liczby aktywnych płatników składek w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych, która wynosiła 2,2 mln<sup>3</sup> (liczba płatników składek w ubezpieczeniu zdrowotnym wynosiła 2,9 mln<sup>4</sup>), oznacza to, że na 10 tys. płatników składek tylko 338 wykazywało zawieranie umów o dzieło w formularzu RUD. Natomiast liczba osób wykonujących umowy o dzieło wyniosła 344,7 tys. W odniesieniu do liczby ubezpieczonych, która wynosi 16,2 mln<sup>5</sup>, oznacza to, że na 10 tys. ubezpieczonych przypadało 213 osób zgłoszonych jako wykonujący umowy o dzieło w formularzu RUD.

W 2023 r. złożono do ZUS nieznacznie więcej formularzy RUD niż w analogicznym okresie roku 2021 i 2022, więcej było również unikalnych podmiotów zgłaszających, a także samych wykonawców umów o dzieło. Niewielki spadek zanotowano w liczbie umów o dzieło wykazanych w formularzach RUD.

Wyniki analizy danych w rejestrze umów o dzieło, które zostały zawarte w opracowaniu, dotyczą:

- sposobów składania formularza RUD,
- liczby formularzy RUD złożonych w poszczególnych miesiącach,
- liczby złożonych formularzy RUD w podziale według:
  - zgłaszającego umowę o dzieło (rodzaju podmiotu),
  - województwa, z którego pochodził zgłaszający umowę o dzieło,
  - oddziału ZUS właściwego dla zgłaszającego umowę o dzieło,

<sup>1</sup> We wrześniu 2023 r. zostały przekazane informacje o analizach przeprowadzonych za I półrocze 2023 r.

<sup>2</sup> W analizie nie uwzględniono formularzy RUD, które zawierały zapisy nieobowiązujące, wycofane oraz niesłusznie wysłane (w 2023 r. 25 tys. w 2022 r. 27,8 tys., w 2021 r. 73,2 tys.). W związku z powyższym, dane za rok 2021 i 2022 opublikowane w niniejszej publikacji różnią się od danych prezentowanych w opracowaniu dotyczącym zgłaszanych umów o dzieło za rok 2021 i 2022.

<sup>3</sup> Aktywni płatnicy składek w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych wg stanu na 30 września 2023 r. Portal Statystyczny ZUS, <http://psz.zus.pl/kategorie/platnicy-skladek/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>

<sup>4</sup> Aktywni płatnicy składek w ubezpieczeniu zdrowotnym wg stanu na 30 września 2023 r. Portal Statystyczny ZUS, <http://psz.zus.pl/kategorie/platnicy-skladek/ubezpieczenie-zdrowotne>

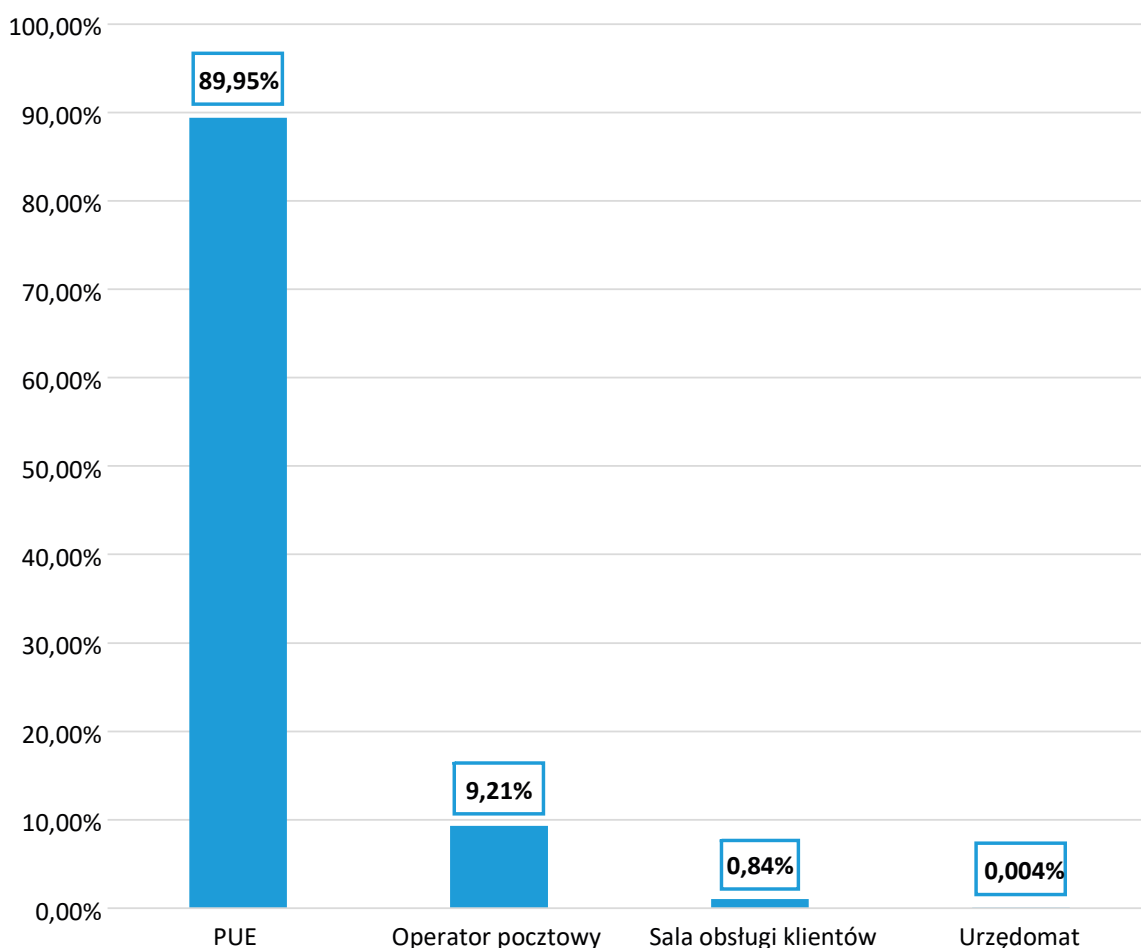
<sup>5</sup> Osoby objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi wg stanu na 30 września 2023 r. Portal Statystyczny ZUS, <http://psz.zus.pl/kategorie/ubezpieczeni/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>

- liczby zgłoszonych wykonawców umów o dzieło w podziale według:
  - płci, wieku oraz województwa, z którego pochodził wykonawca umowy o dzieło,
  - sekcji PKD płatnika składek,
- średniej długości trwania umów o dzieło,
- liczby płatników składek, którzy przekazali formularz RUD, w podziale według:
  - liczby osób zgłoszonych do ubezpieczeń w listopadzie 2023 r.,
  - sekcji PKD,
- porównań składanych formularzy RUD w latach 2021-2023.

## 2. Sposób składania zgłoszeń umów o dzieło

Umowy o dzieło w 2023 r. zgłaszano przede wszystkim na PUE ZUS. W ten sposób przekazano 1,1 mln formularzy RUD. Jest to 89,95% ogółu zgłoszeń. W jakim stopniu korzystano z różnych sposobów zgłaszania prezentuje wykres 1 i tabela 1.

**Wykres 1.** Sposoby składania zgłoszeń umów o dzieło do ZUS w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

**Tabela 1.** Zgłoszenia umów o dzieło w podziale na sposoby składania zgłoszeń umów o dzieło do ZUS w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

Sposób przekazania do ZUS formularza RUD	Liczba złożonych formularzy RUD
PUE	1 094 319
Operator pocztowy	111 997
SOK (sala obsługi klientów)	10 274
Urzędomat	45
<b>Razem</b>	<b>1 216 635</b>

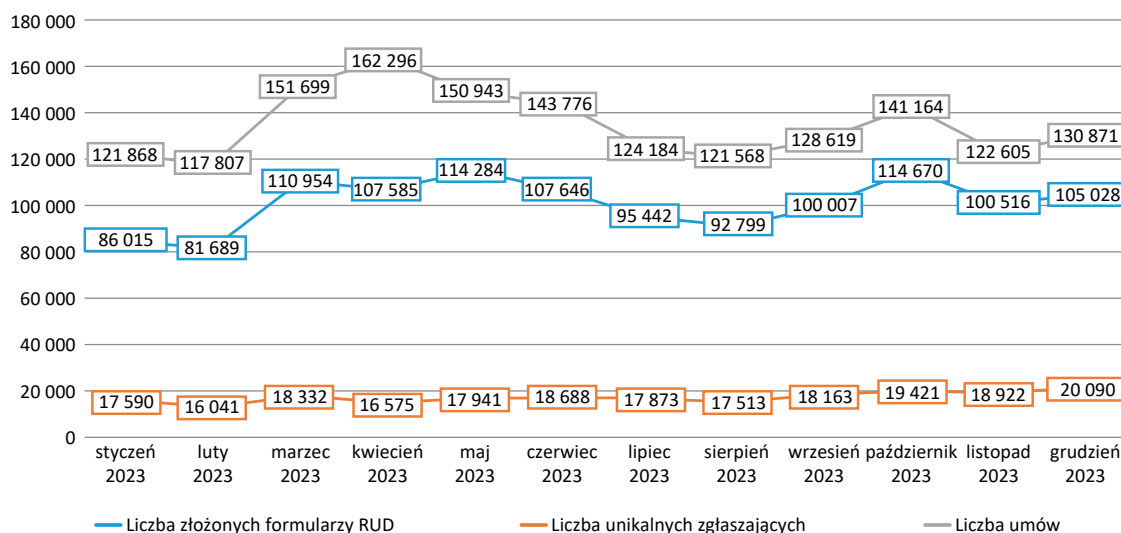
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Drugim najczęstszym sposobem składania formularza RUD była przesyłka pocztowa. Tak złożono 112,0 tys. tych formularzy. Stanowiło to 9,21% ogółu zgłoszeń. Rzadko składano je osobiście na sali obsługi klientów – tylko 0,84% z nich.

### 3. Zgłoszenia umów o dzieło w poszczególnych kwartałach

Od stycznia do grudnia 2023 r., największa liczba formularzy RUD została złożona w październiku – 114,7 tys. Zawierały one informacje o 141,2 tys. umów i zostały przekazane przez 19,4 tys. podmiotów. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 2.

**Wykres 2.** Podmioty zgłaszające umowy o dzieło, składane formularze oraz zgłoszone umowy w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.\*



\* Liczba złożonych formularzy RUD nie obejmuje tych, które zawierały zapisy nieobowiązujące, zostały wycofane lub niesłusznie wystane.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Liczba podmiotów, które złożyły formularz RUD od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wynosiła 75,8 tys. W ujęciu miesięcznym średnio 18,1 tys. podmiotów informowało ZUS o zleceniu wykonania umowy o dzieło. Największa liczba podmiotów, które złożyły formularz RUD wystąpiła w grudniu i wyniosła 20,1 tys., najmniejsza w lutym – 16,0 tys.

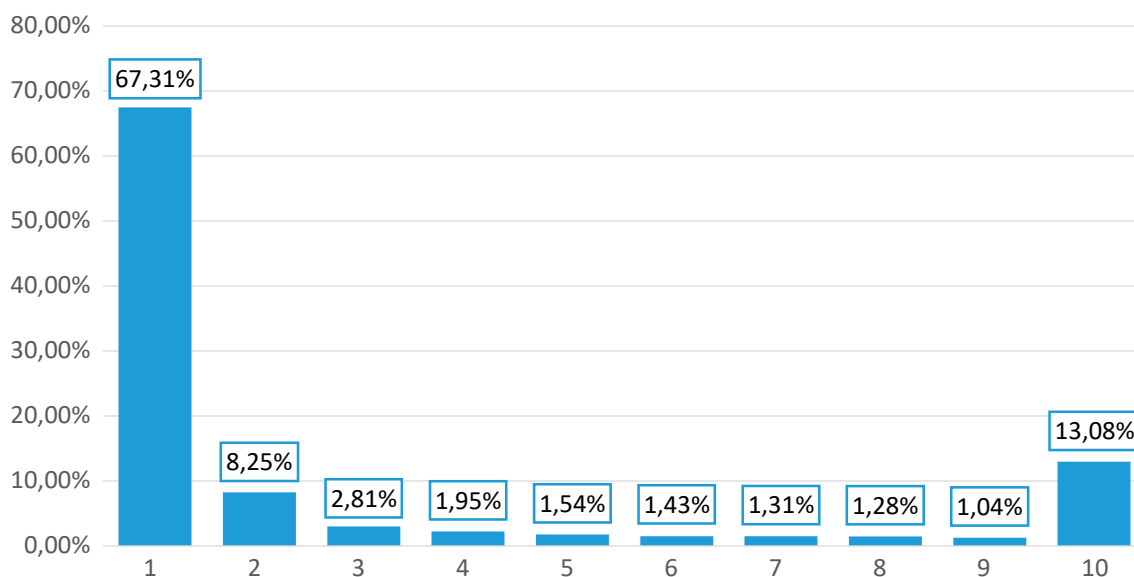
Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. przekazano łącznie 1,2 mln formularzy RUD, co daje średnio na miesiąc – 101,4 tys. zgłoszeń. Największa liczba złożonych formularzy została przekazana w październiku i wyniosła 114,7 tys., najmniejsza w lutym – 81,7 tys. Zgłoszenia umów o dzieło mogą być składane również w trybie korekty. Takich zgłoszeń było w tym okresie 15,8 tys.

Złożone formularze RUD w badanym okresie zawierały natomiast informacje o ponad 1,6 mln umów. W ujęciu miesięcznym można stwierdzić, że przeciętnie liczba zgłaszanych umów o dzieło wynosiła 134,8 tys. Największa liczba umów została zgłoszona w kwietniu – 162,3 tys., najmniejsza w lutym – 117,8 tys.

W 2023 r. największa liczba unikalnych podmiotów zgłaszających formularz RUD wystąpiła w ostatnim miesiącu poszczególnych kwartałów – zachowany został trend z lat 2021–2022. Warto zaznaczyć, że w przypadku złożonych formularzy RUD, w pierwszym i trzecim kwartale 2023 r. ich liczba, podobnie jak w latach poprzednich, była najwyższa w ostatnim miesiącu kwartału. W przypadku drugiego i czwartego kwartału 2023 r. największa liczba formularzy RUD wystąpiła kolejno w maju i październiku.

Na jednym formularzu RUD zamawiający może wpisać maksymalnie 10 umów zawartych z tym samym wykonawcą. Na 67,31% formularzy RUD wykazano 1 umowę o dzieło zawartą z wykonawcą. Na 13,08% formularzy RUD wykazano maksymalną liczbę umów – 10 zawartych z jednym wykonawcą. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 3.

**Wykres 3.** Udział zgłoszonych formularzy RUD z określoną liczbą umów o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



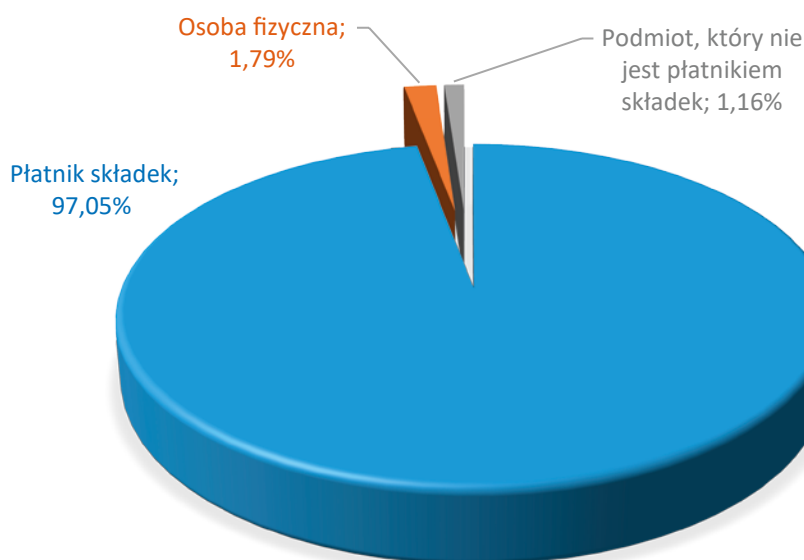
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

## 4. Zgłaszający umowę o dzieło

### 4.1. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowę o dzieło

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. 75,8 tys. podmiotów zgłosiło umowy o dzieło na formularzu RUD. Największą grupę stanowili płatnicy składek zarejestrowani w ZUS – 73,6 tys. Stanowili 97,1% podmiotów, które to zrobiły. Osób fizycznych, które zgłosiły do ZUS umowę o dzieło, a nie są płatnikami składek, było 1,4 tys. Jest to 1,79% ogółu zgłaszających. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 4 oraz tabele 2 i 3.

**Wykres 4.** Rodzaje podmiotów zgłaszających umowy o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

**Tabela 2.** Rodzaje podmiotów zgłaszających umowy o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

Zgłaszający umowy o dzieło	Liczba podmiotów	Liczba złożonych formularzy RUD*
Płatnik składek	73 586	1 210 619
Osoba fizyczna	1 356	3 795
Podmiot, który nie jest płatnikiem składek	878	2 007
<b>Razem</b>	<b>75 820</b>	<b>1 216 421</b>

\* W 214 formularzach RUD nie można zidentyfikować zgłaszającego. Dlatego liczba formularzy RUD jest inna niż w tabeli 1 (1 216 635), która dotyczy sposobów zgłoszenia umów o dzieło do ZUS.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

**Tabela 3.** Złożone formularze RUD, wykonawcy oraz zgłoszone umowy o dzieło według rodzaju podmiotu zgłaszającego w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

	Płatnicy składek	Osoby fizyczne	Podmioty, które nie są płatnikami składek
Liczba złożonych formularzy RUD*	1 210 619	3 795	2 007
Liczba wykonawców**	343 195	2 141	1 165
Liczba umów***	1 609 673	5 375	2 125

\* W 214 formularzach RUD nie można zidentyfikować zgłaszającego. Dlatego liczba formularzy RUD jest tu inna niż w tabeli 1, która dotyczy sposobów zgłoszenia umów o dzieło do ZUS.

\*\* łączna liczba wykonawców jest większa od unikalnej liczby wykonawców umów o dzieło (344,7 tys.), ponieważ tego samego wykonawcę mógł zgłosić więcej niż jeden podmiot.

\*\*\* Dla 227 umów nie można zidentyfikować zgłaszającego podmiotu.

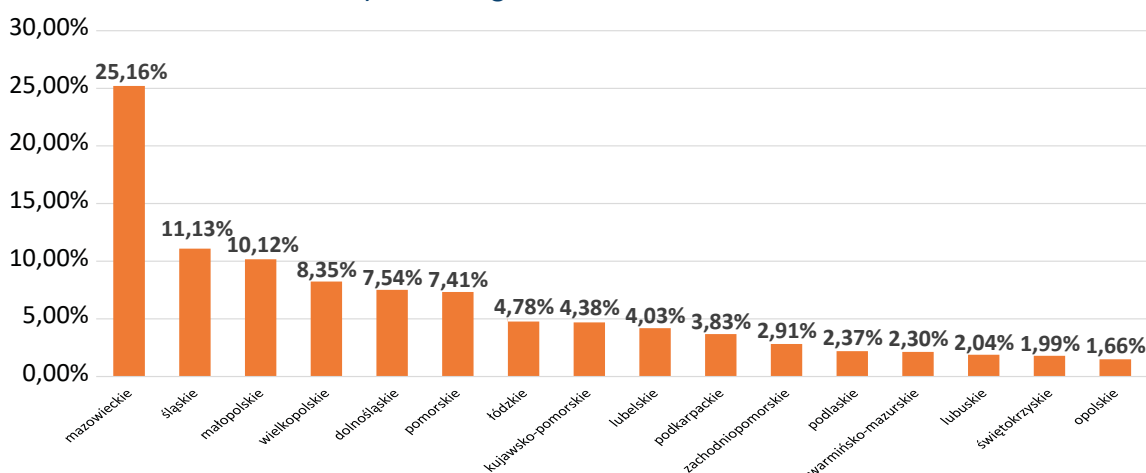
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Analiza zgłoszeń wykazuje również, że formularze RUD przekazywały także podmioty, które nie miały takiego obowiązku. Zgłaszających umowy o dzieło, których nie zidentyfikowano w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS jako płatników składek lub osoby fizyczne, było 878 (1,16% ogółu zgłaszających). Podmioty, które nie były płatnikami składek ani osobami fizycznymi, ale złożyły formularz RUD, to m.in. wspólnoty mieszkaniowe, fundacje, stowarzyszenia.

## 4.2. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na województwa

Podział na województwa liczby zgłoszeń umów o dzieło przeprowadzono na podstawie adresu płatników składek, którzy zgłosili takie umowy. Najwięcej było ich z województwa mazowieckiego, natomiast najmniej w województwie opolskim. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 5.

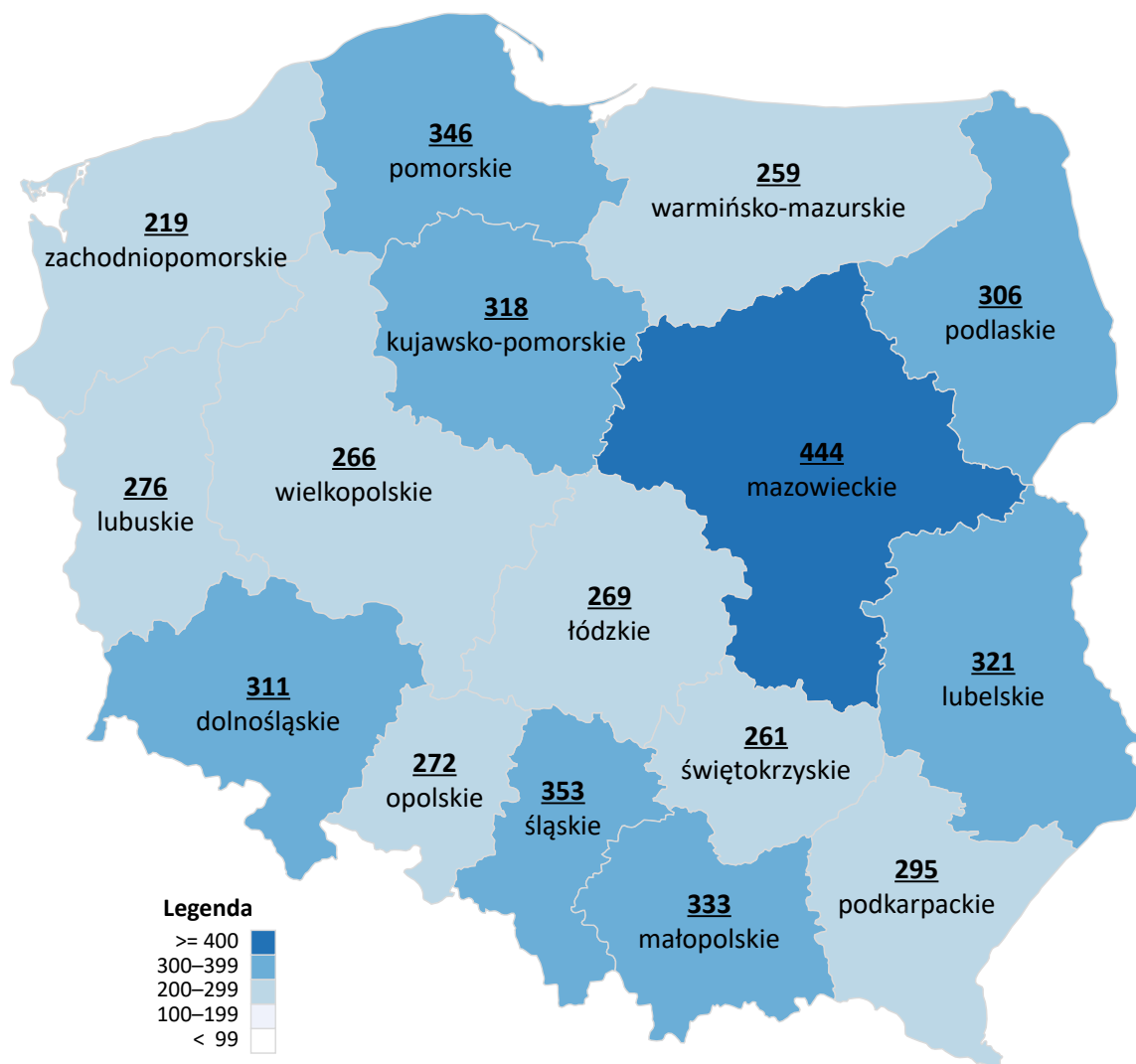
**Wykres 5.** Struktura zgłaszających umowy o dzieło w podziale na województwa w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Mniejsze zróżnicowanie pomiędzy województwami widać w analizie liczby płatników składek, którzy zgłosili umowy o dzieło, w przeliczeniu na 10 tys. aktywnych płatników składek. W takim ujęciu najwięcej płatników przekazało formularze RUD w województwie mazowieckim, bo 444 na 10 tys. aktywnych płatników. Najmniej – w województwie zachodniopomorskim – 219 na 10 tys. aktywnych płatników. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 6.

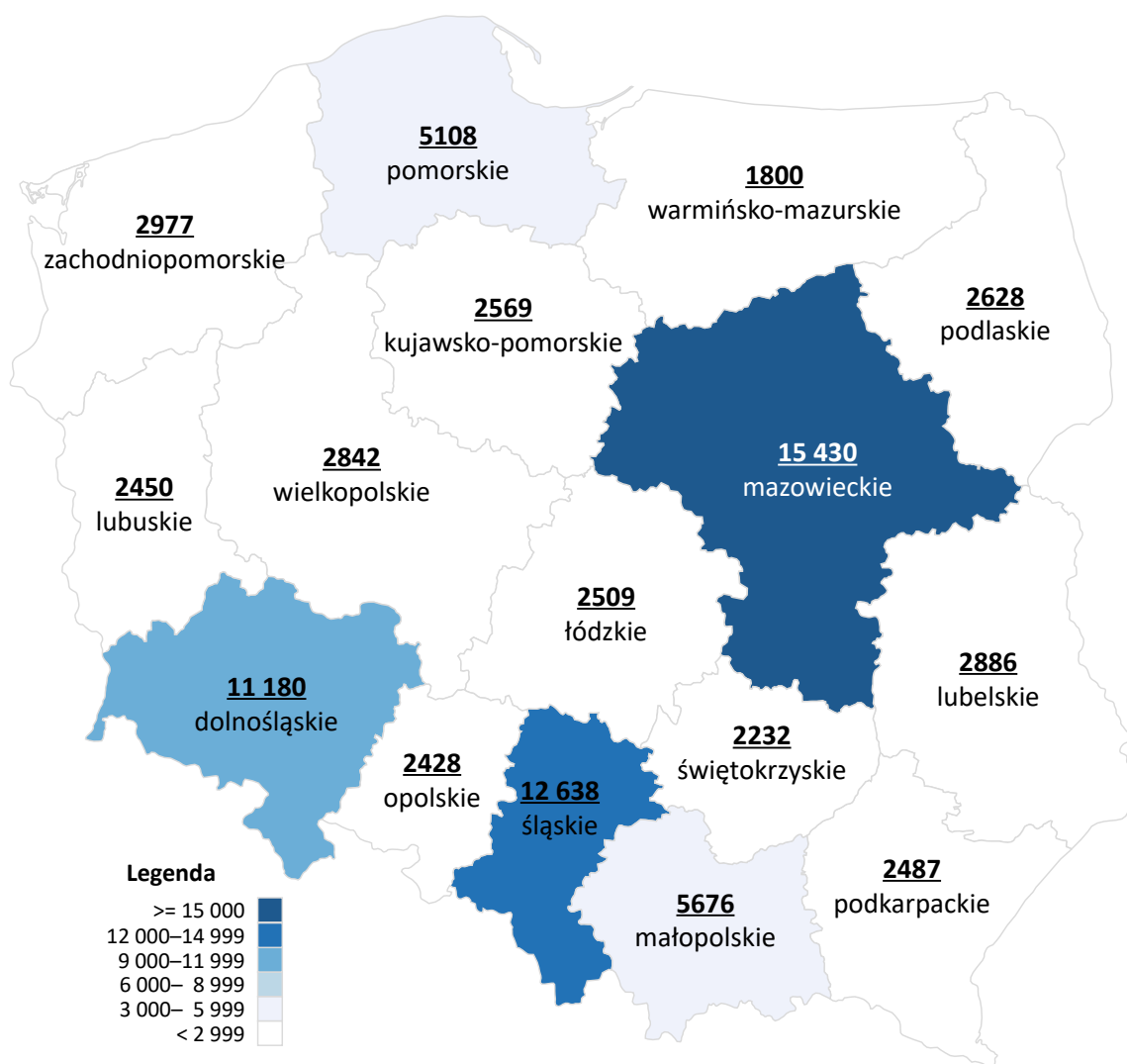
**Wykres 6.** Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Większe różnice pomiędzy województwami widać w liczbie zgłoszonych umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek. Najwięcej umów o dzieło na 10 tys. płatników składek zgłoszono w województwie mazowieckim – 15 430 oraz w województwie śląskim – 12 638. Najmniej umów o dzieło zgłoszono w województwie warmińsko-mazurskim – 1800 na 10 tys. płatników składek. Szczegółowe dane prezentuje wykres 7.

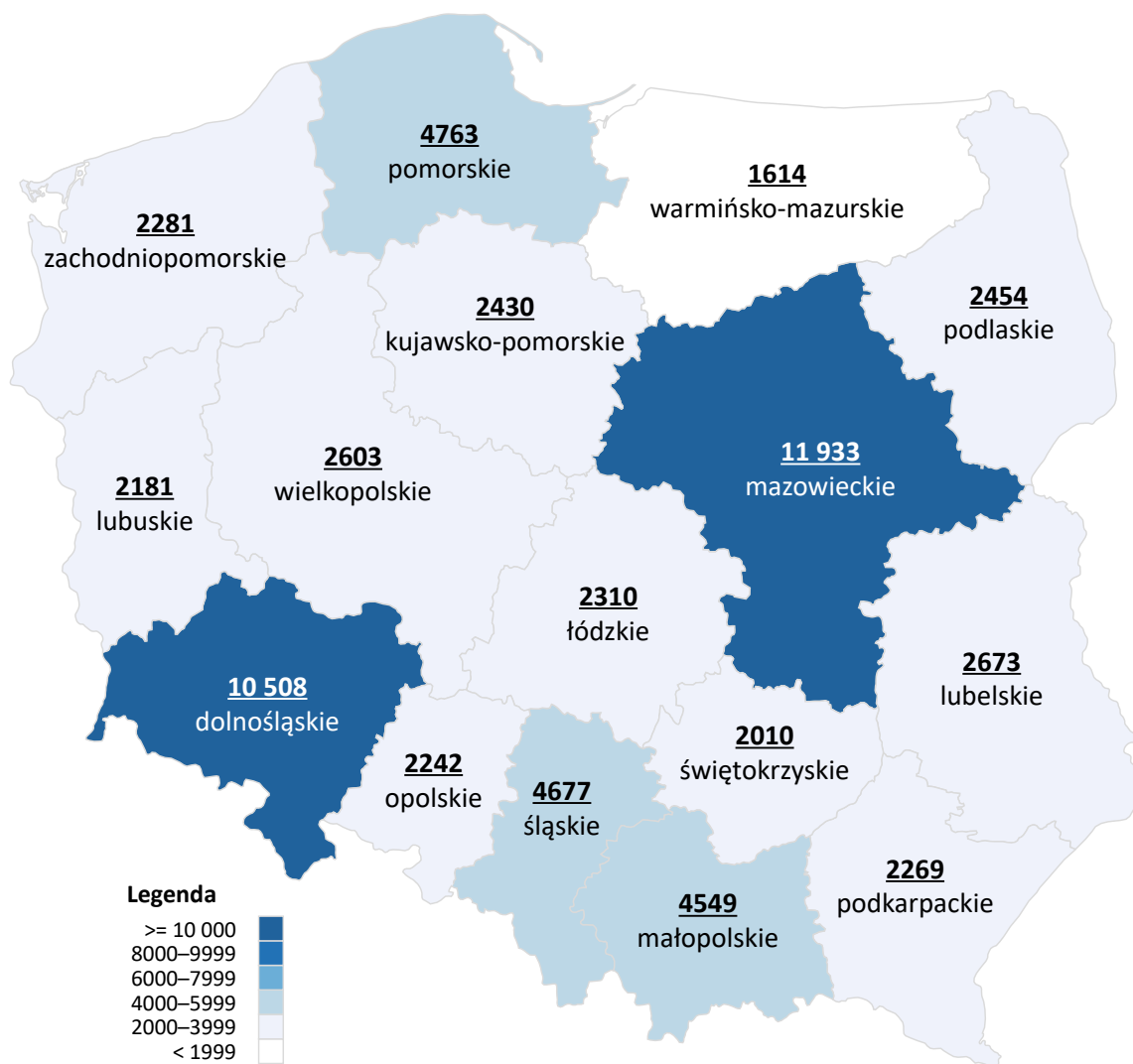
**Wykres 7.** Zgłoszone umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Najwięcej formularzy RUD na 10 tys. płatników składek złożono w województwie mazowieckim – 11 933 formularzy oraz w województwie dolnośląskim – 10 508. Najmniej formularzy RUD złożono w województwie warmińsko-mazurskim – 1614 na 10 tys. płatników składek. Szczegółowe dane prezentuje wykres 8.

**Wykres 8.** Złożone formularze RUD w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

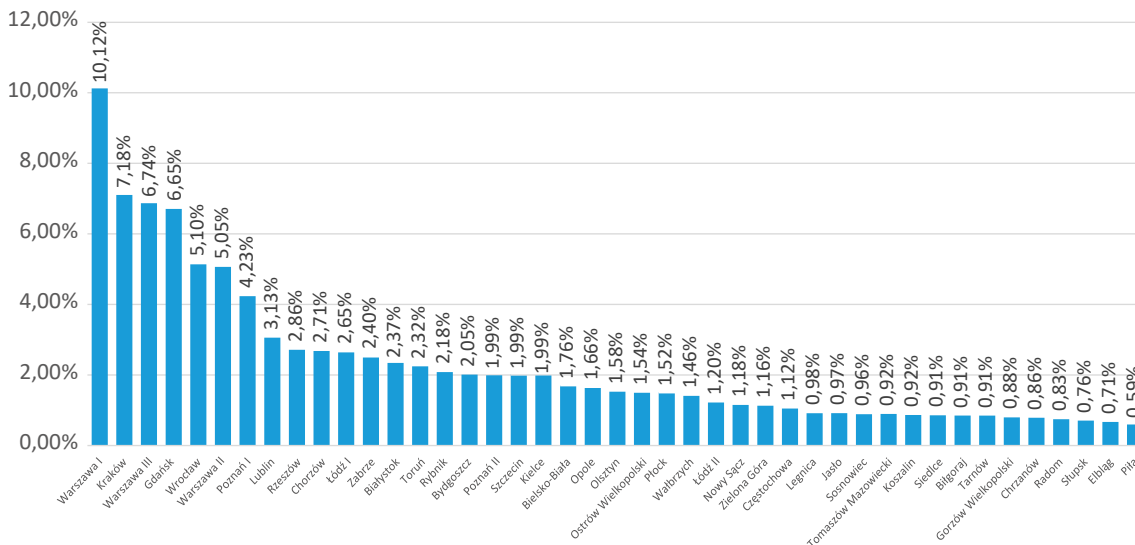


Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

### 4.3. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na oddziały ZUS

Analizę zgłoszeń umów o dzieło w podziale na oddziały ZUS przeprowadzono na podstawie danych płatników składek, którzy zgłosili takie umowy. Najwięcej ich było z obszaru, który obsługuje I Oddział ZUS w Warszawie, a najmniej z terenu Oddziału ZUS w Pile. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 9.

**Wykres 9.** Struktura zgłaszających umowy o dzieło w podziale na oddziały ZUS w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

## 5. Wykonawcy umów o dzieło

### 5.1. Płeć wykonawców umów o dzieło

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. w formularzach RUD zgłoszono 344,7 tys. wykonawców umów o dzieło. Więcej wśród nich było mężczyzn. Stanowili oni 52,21% wykonawców. Podział ze względu na płeć przedstawia poniższy wykres.

**Wykres 10.** Płeć wykonawców umów o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

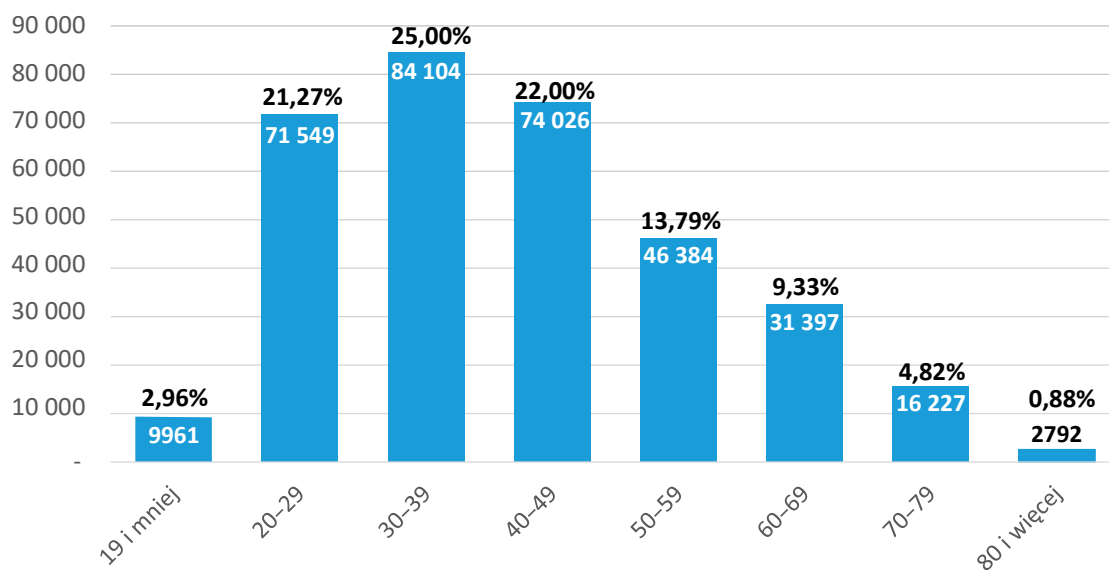


Analiza uwzględniła 336,4 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Największa grupa wykonawców umów o dzieło to osoby w wieku 30–39 lat. Było ich 84,1 tys. Stanowi to 25% wszystkich zgłoszonych. Szczegółowe dane o wieku osób, które wykonywały umowy o dzieło przedstawia wykres 11, a informacje o wieku osób wraz z podziałem na płeć wykres 12.

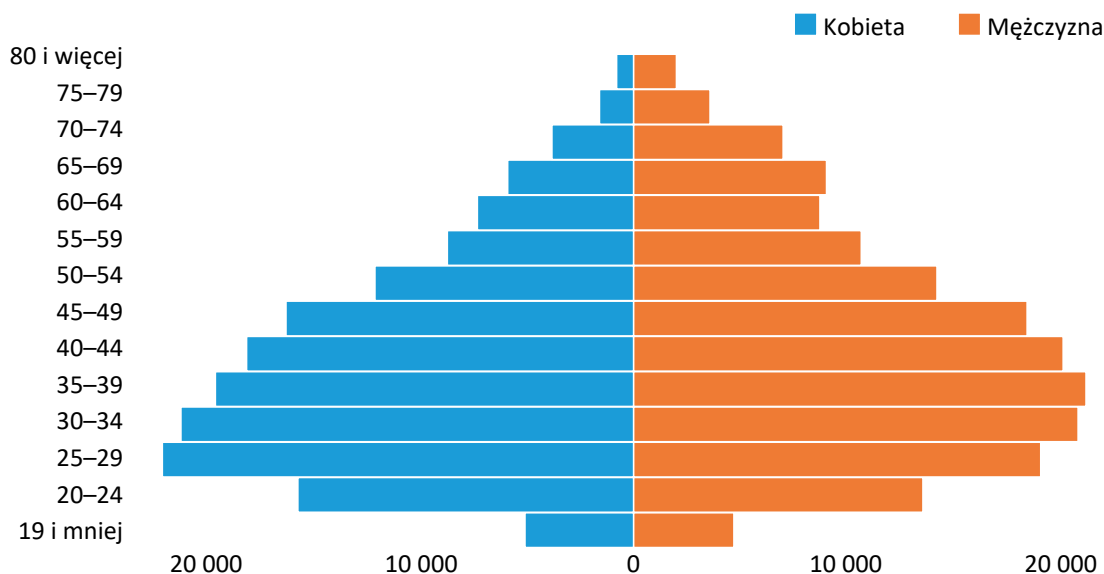
**Wykres 11.** Wiek wykonawców umów o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Analiza uwzględnia 336,4 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

**Wykres 12.** Wiek wykonawców umów o dzieło w podziale na płeć w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



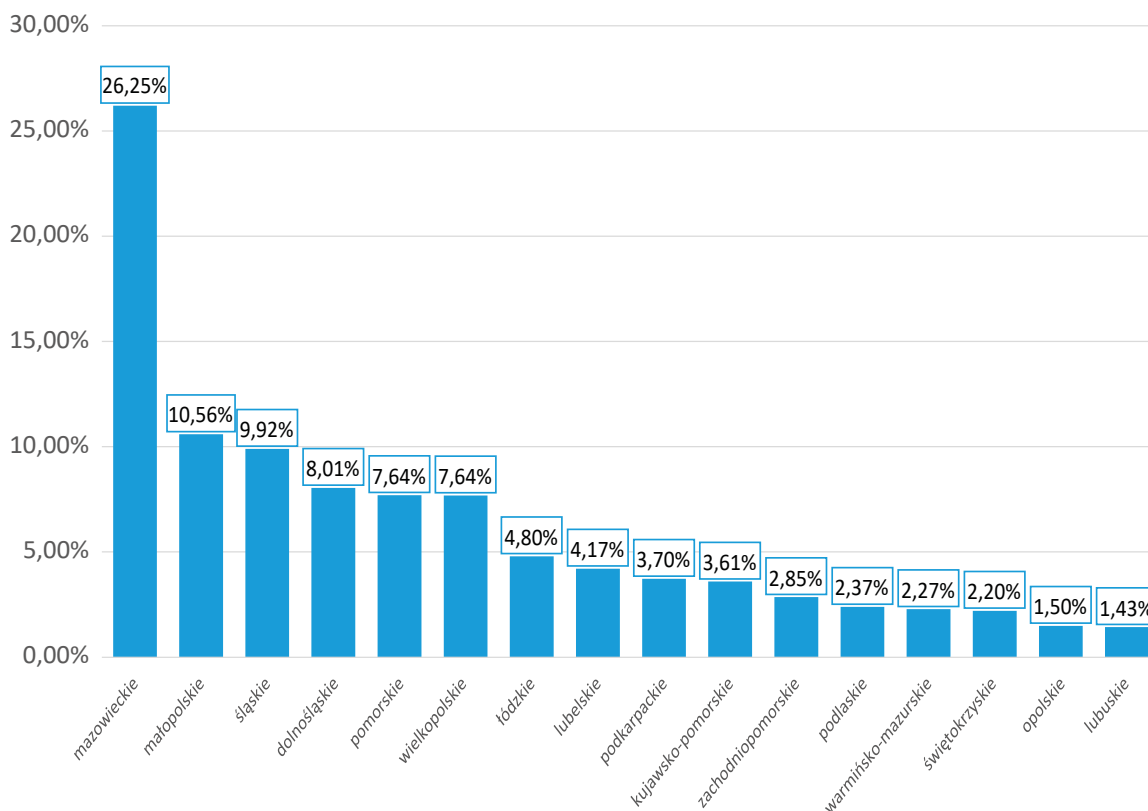
Analiza uwzględnia 336,4 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

## 5.2. Wykonawcy umów o dzieło w podziale na województwa

Najwięcej wykonawców umów o dzieło było z województwa mazowieckiego. Mieszkało tam 26,25% zgłoszonych wykonawców. Szczegółowe dane zawiera poniższy wykres 13.

**Wykres 13.** Struktura wykonawców umów o dzieło w podziale na województwo zamieszkania w okresie od stycznia do grudzień 2023 r.

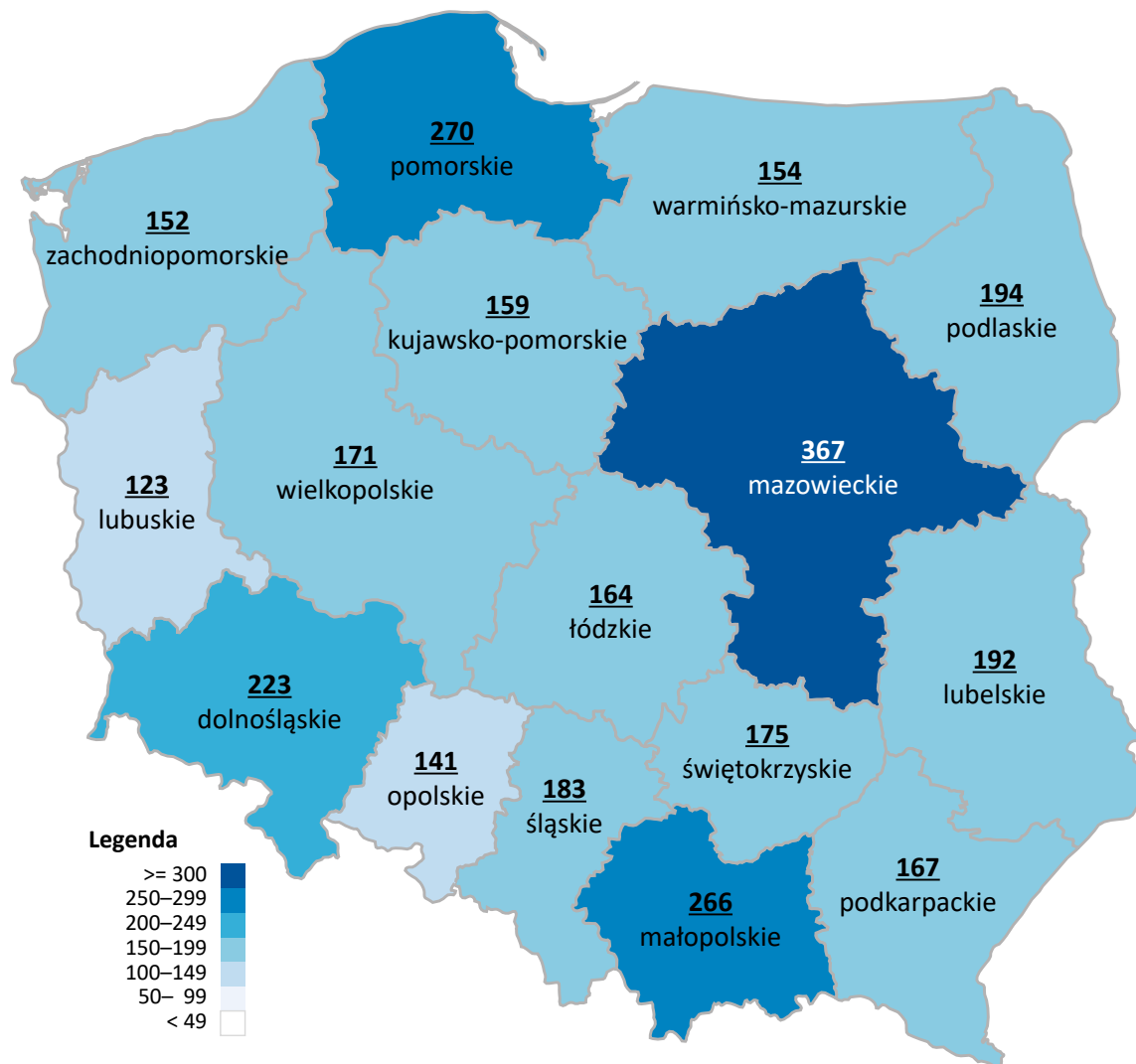


Nie można było ustalić województwa dla 1,08% zgłaszających umowę o dzieło, ponieważ nie podali oni odpowiednich danych w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Poszczególne województwa różnią się również liczbą wykonawców umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych. Najwięcej wykonawców zgłoszono w województwie mazowieckim, było ich 367 na 10 tys. ubezpieczonych. Najmniej wykonawców zgłoszono w województwie lubuskim. Było ich tam 123 na 10 tys. ubezpieczonych. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 14.

**Wykres 14.** Wykonawcy umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych według województw w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

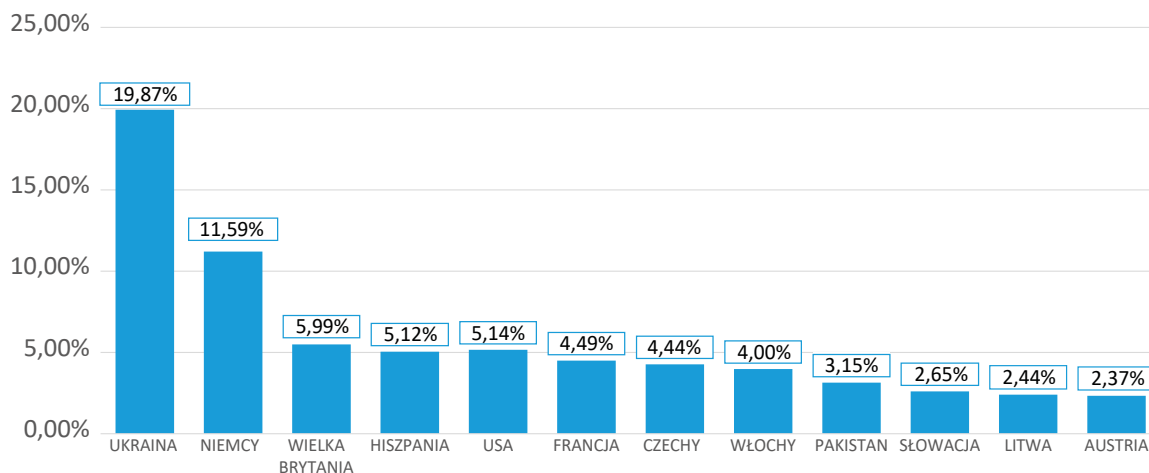


Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

### 5.3. Cudzoziemcy jako wykonawcy umów o dzieło

Liczba cudzoziemców wykazana w formularzach RUD z uzupełnionym polem *nazwa państwa* inna niż Polska wyniosła 6,8 tys. osób. Największą grupę stanowili Ukraińcy (19,9%), Niemcy (11,6%), obywatele Wielkiej Brytanii (6%), Hiszpanii (5,1%), Amerykanie (5,1%), Francuzi (4,5%), Czesi (4,4%), Włosi (4%). Szczegóły w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

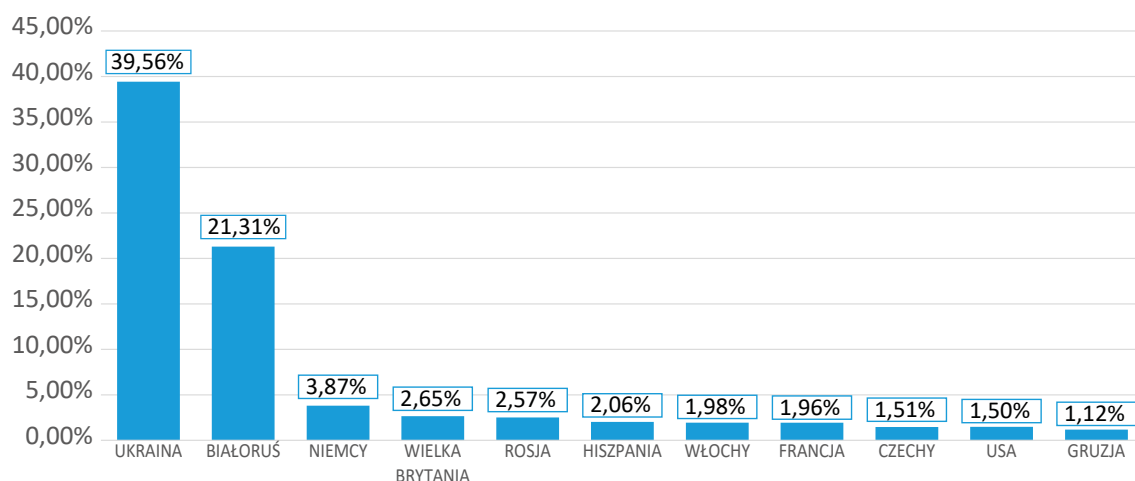
**Wykres 15.** Struktura cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Należy jednak zauważyć, że w wielu przypadkach zlecający nie uzupełnili informacji dotyczących państwa pochodzenia wykonawców umów o dzieło. Dlatego też podjęto analizę z wykorzystaniem informacji o kraju pochodzenia z innych źródeł. W takim ujęciu unikalna liczba cudzoziemców wykazana w formularzach RUD jako wykonujący umowę o dzieło wzrosła do 23,1 tys. osób, co stanowi 6,69% wszystkich wykonujących umowy o dzieło. Natomiast liczba umów o dzieło zawarta z cudzoziemcami wyniosła 68,8 tys., co stanowi 4,25% zawartych umów o dzieło. Dodatkowe informacje o kraju pochodzenia pozwoliły na ustalenie następującej struktury cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD, wśród których można wyróżnić obywateli: Ukrainy 39,56%, Białorusi 21,31%, Niemiec 3,87%, Wielkiej Brytanii 2,65%, Rosji 2,57%, Hiszpanii 2,06%, Włoch 1,98%, Francji 1,96%, Czech 1,51%, USA 1,50%, Gruzji 1,12%. Pozostałe kraje stanowią 19,91%.

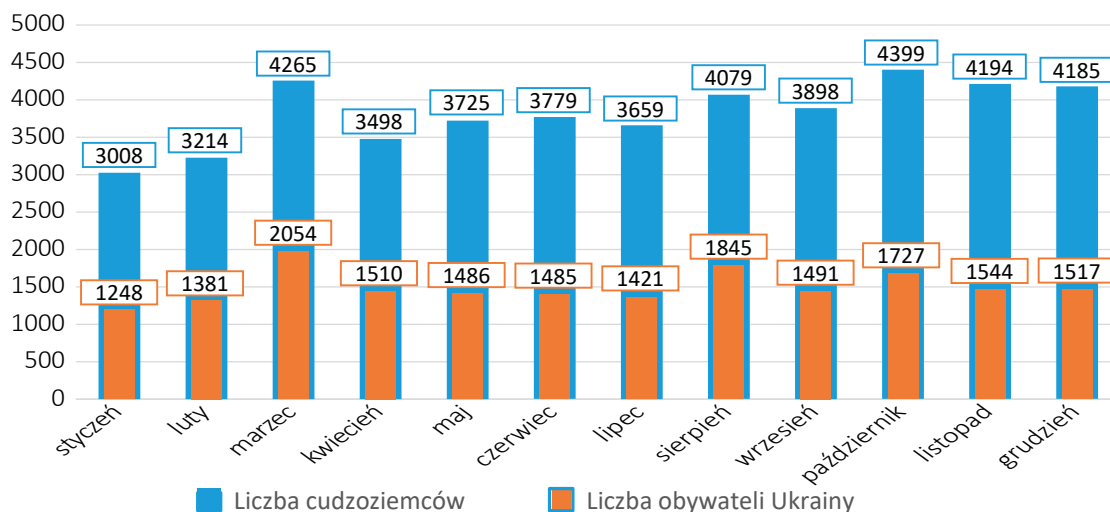
**Wykres 16.** Struktura cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W ujęciu miesięcznym można stwierdzić, że największa liczba cudzoziemców w formularzach RUD została wykazana w październiku – 4399 osób, z czego 39,26% stanowili obywatele Ukrainy (1727 osób). Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

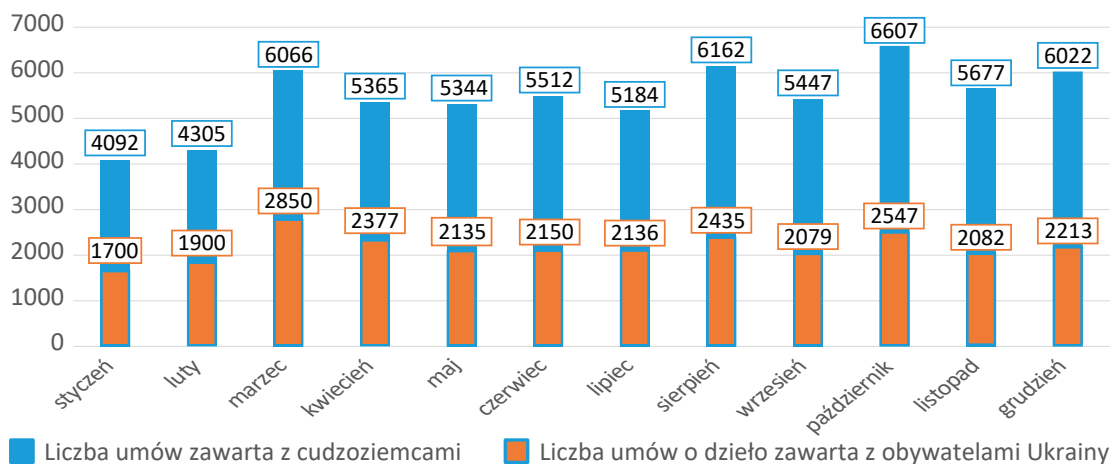
**Wykres 17.** Unikalna liczba cudzoziemców z wyszczególnieniem obywateli Ukrainy wykazana w formularzach RUD z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W zakresie liczby wykazanych umów o dzieło można stwierdzić, że z obywatelami Ukrainy zawarto 26,6 tys. umów, co stanowi 40,44% wszystkich zawartych umów z cudzoziemcami. Analizując dynamikę zawieranych umów o dzieło z cudzoziemcami, największa liczba zawartych umów o dzieło była w październiku – 6607 z czego 2547 (38,55%) zawartych było z obywatelami Ukrainy. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

**Wykres 18.** Liczba zawartych umów o dzieło z cudzoziemcami z wyszczególnieniem obywateli Ukrainy z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

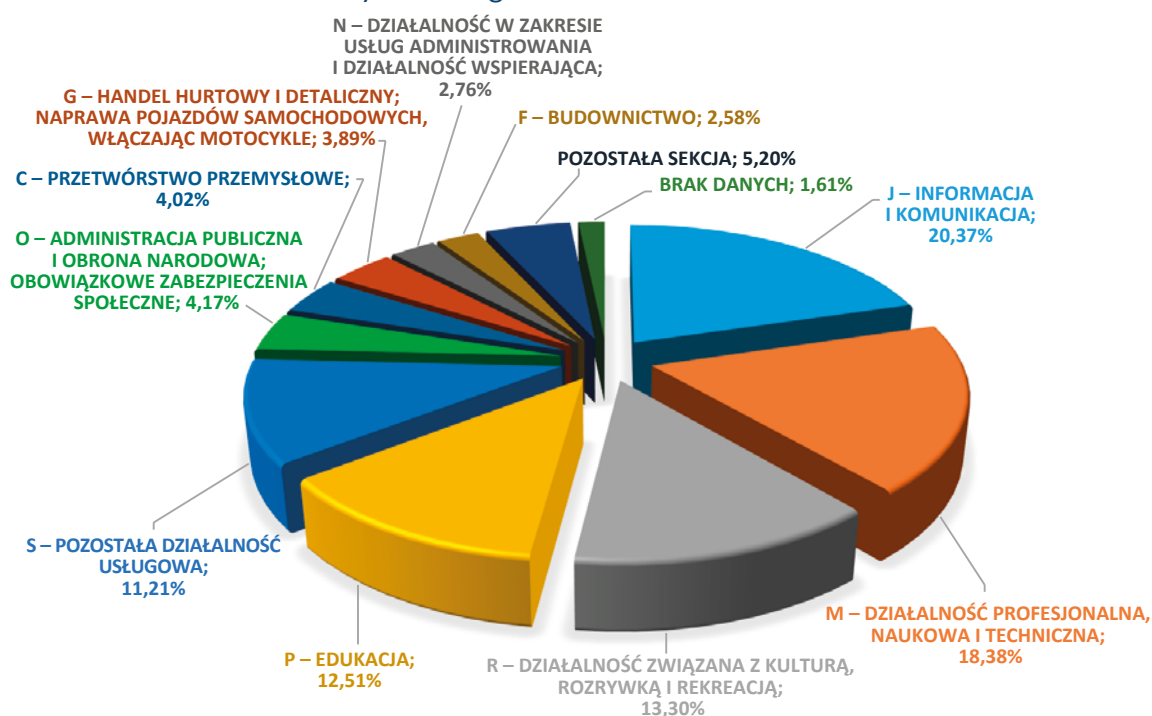


Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

## 5.4. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatników składek

Kilku płatników składek mogło zgłosić tę samą osobę jako wykonawcę umowy o dzieło. Dlatego poniższa analiza objęła 430,2 tys. osób, czyli więcej niż unikalnych wykonawców umów o dzieło, których było 344,7 tys. Najwięcej osób wykonujących umowy o dzieło zostało wykazanych w sekcji J – informacja i komunikacja 87 634 wykonawców (20,37%) – zgłosiło ich 7103 płatników składek. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 19.

**Wykres 19.** Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatnika składek w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Inne sekcje PKD z największą liczbą wykonawców, to:

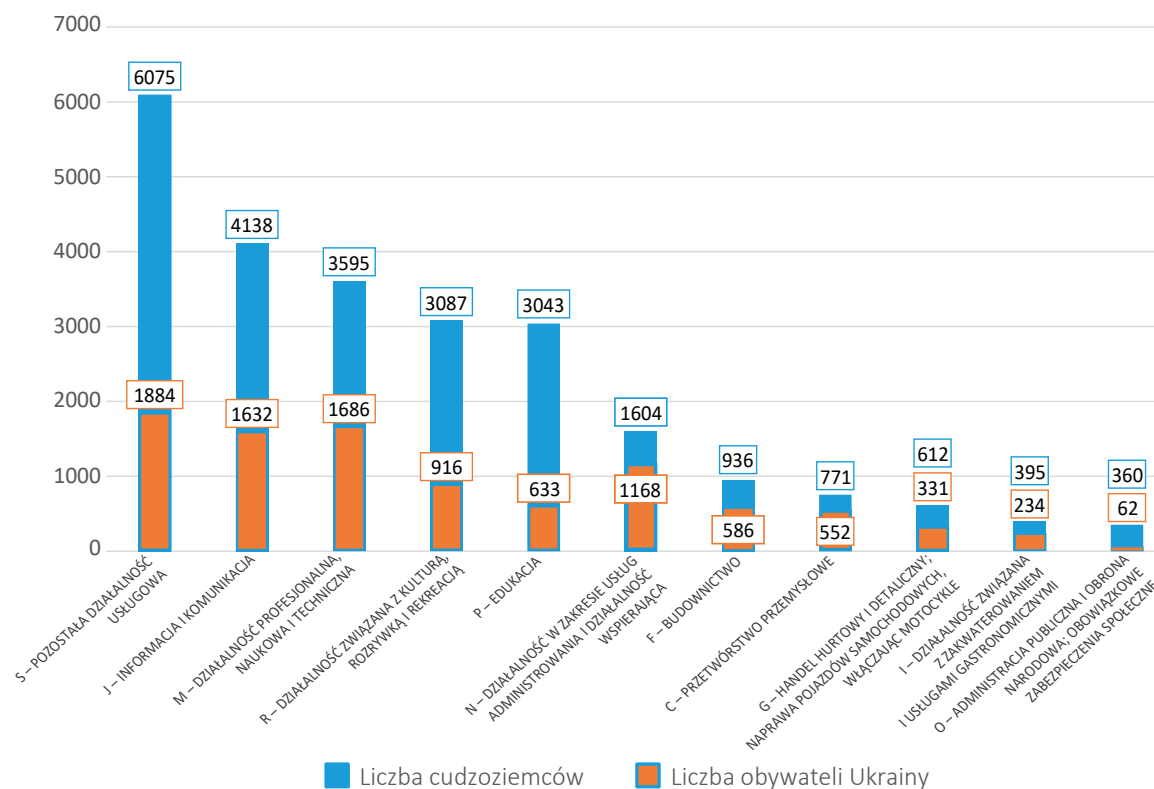
- M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 79 058 wykonawców (18,38%) – zgłosiło ich 15 559 płatników składek,
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 57 226 wykonawców (13,30%) – zgłosiło ich 6117 płatników składek,
- P – edukacja – 53 802 wykonawców (12,51%) – zgłosiło ich 4049 płatników składek,
- S – pozostała działalność usługowa – 48 207 wykonawców (11,21%) – zgłosiło ich 5923 płatników składek,
- O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 17 934 wykonawców (4,17%) – zgłosiło ich 2608 płatników składek,
- C – przetwórstwo przemysłowe – 17 305 wykonawców (4,02%) – zgłosiło ich 7217 płatników składek,

- G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 16 734 wykonawców (3,89%) – zgłosiło ich 6456 płatników składek,
- N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 11 892 wykonawców (2,76%) – zgłosiło ich 1944 płatników składek.
- F – budownictwo – 11 116 wykonawców (2,58%) – zgłosiło ich 4564 płatników składek.

W pozostałych sekcjach wykazanych zostało 22 391 wykonawców (5,20%), zgłosiło ich 10 137 płatników składek. Danych o PKD nie było dla 1,61% wykonawców.

Największą liczbę cudzoziemców odnotowano w sekcji S – pozostała działalność usługowa – 6075 wykonawców, w tym 1884 (31,01%) obywateli Ukrainy. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

**Wykres 20.** Cudzoziemcy wykazani w formularzach RUD według sekcji PKD płatnika składek w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Inne sekcje PKD z największą liczbą cudzoziemców, to:

- J – informacja i komunikacja – 4138 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 1632 (39,44%),
- M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 3595 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 1686 (46,90%),
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 3087 wykonawców w tym 916 obywateli Ukrainy (29,67%),
- P – edukacja – 3043 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 633 (20,80%),

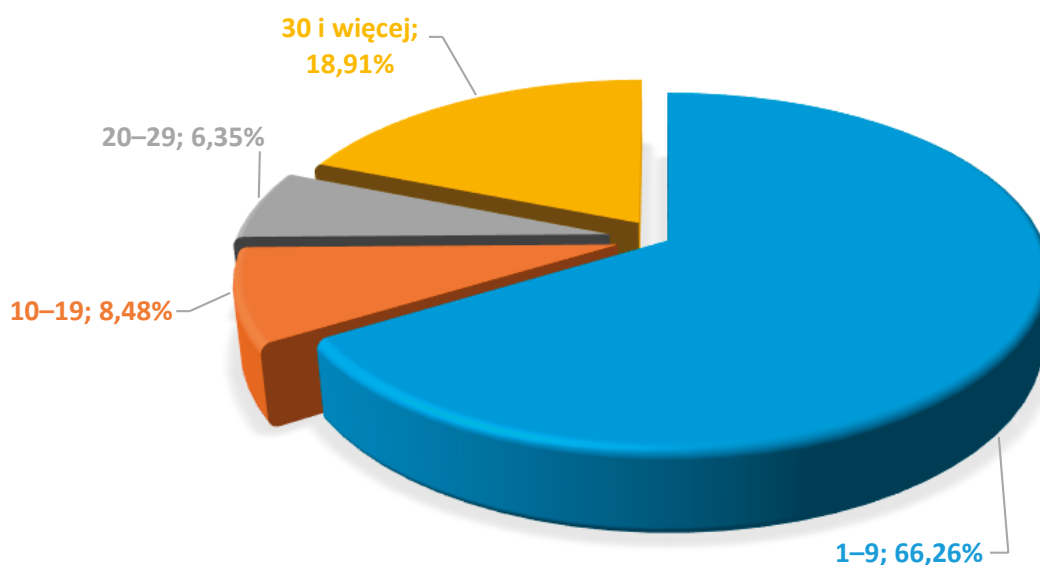
- N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 1604 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 1168 (72,82%),
- F – budownictwo – 936 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 586 (62,61%),
- C – przetwórstwo przemysłowe – 771 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 552 (71,60%),
- G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 612 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 331 (54,08%),
- I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 395 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 234 (59,24%),
- O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 360 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 62 (17,22%).

W pozostałych sekcjach wykazanych zostało 403 wykonawców w tym 247 obywateli Ukrainy (61,29%). Danych o PKD nie było dla 654 cudzoziemców (w tym dla 170 obywateli Ukrainy).

## 6. Średnia długość trwania umów o dzieło

Umowy o dzieło najczęściej zawierano na 1 dzień co stanowi 26,78% wszystkich zawartych umów o dzieło oraz 8 dni co stanowi 15,70%. Średni okres, na który zawarto umowy o dzieło, to 29 dni, wartość środkowa (mediana) to 8 dni. Szczegółowy dane prezentuje poniższy wykres 21.

**Wykres 21.** Okres zgłaszanych umów o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Analiza dotyczy 1 574 892 umów, które zgłoszono z ich datą rozpoczęcia i zakończenia.

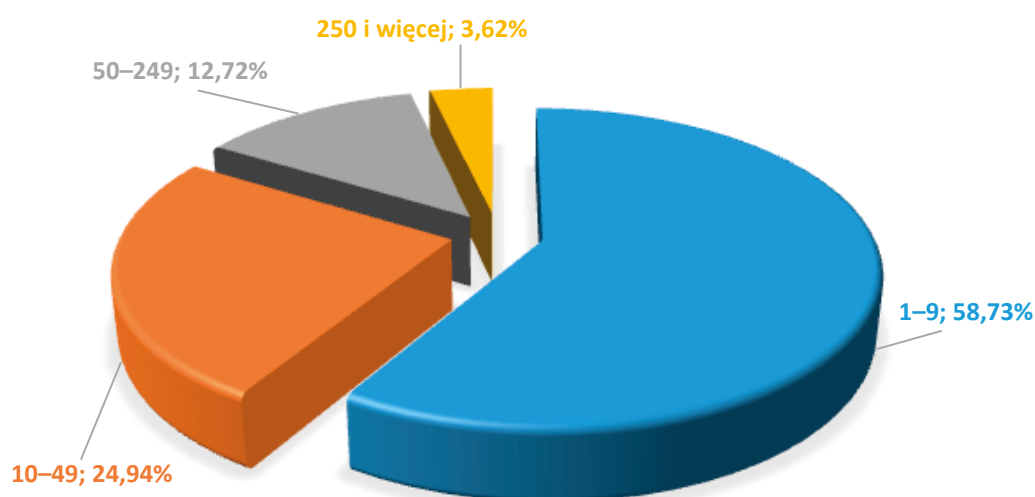
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

## 7. Struktura płatników składek zgłaszających umowy o dzieło

### 7.1. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na liczbę ubezpieczonych

Najwięcej płatników składek, którzy zgłaszali umowę o dzieło, miało nie więcej niż 9 ubezpieczonych. Takich płatników było 40 609. Stanowi to 58,73% ogółu płatników składek zgłaszających umowy o dzieło w analizowanym okresie. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres 22 oraz tabela 4.

**Wykres 22.** Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w podziale według liczby ubezpieczonych na podstawie ZUS DRA za listopad 2023 r. w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

**Tabela 4.** Liczba płatników składek, którzy złożyli formularz RUD w podziale według liczby ubezpieczonych wykazanych w ZUS DRA za listopad 2023 r. w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

Liczba ubezpieczonych według kategorii	Liczba płatników składek
1-9	40 609
10-49	17 243
50-249	8 797
250 i więcej	2 501

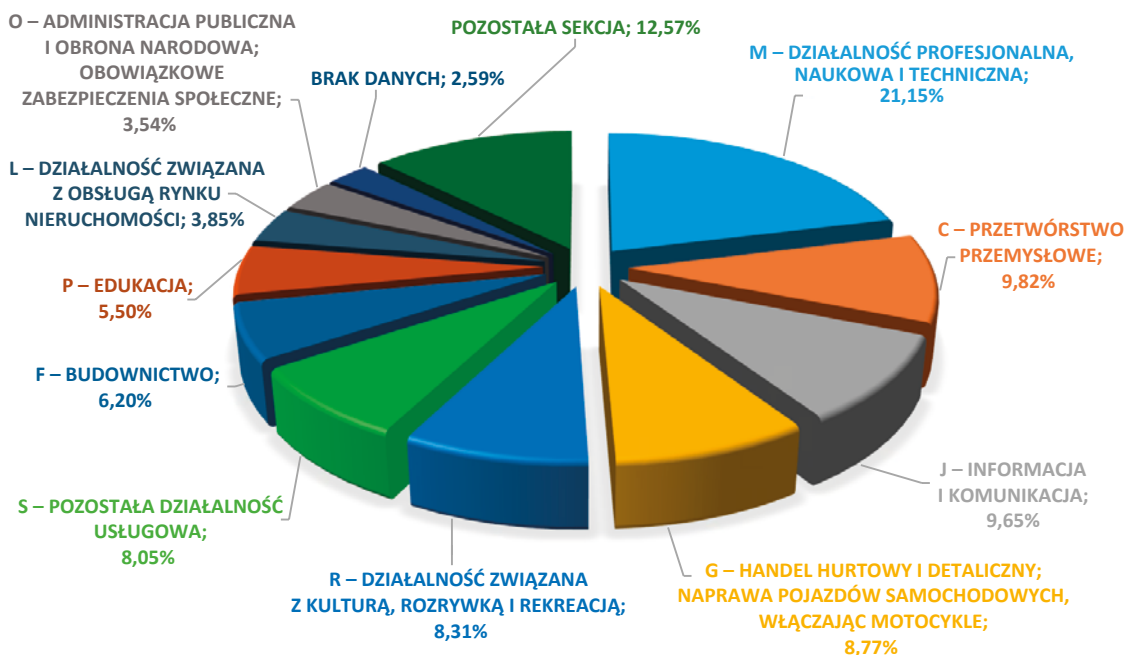
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Najmniejsza grupa płatników składek zgłaszających umowy o dzieło miała więcej niż 250 ubezpieczonych. Takich płatników było 2 501. Stanowi to 3,62% ogółu.

## 7.2. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na sekcję PKD

Najwięcej płatników składek, którzy zgłaszali umowy o dzieło było z sekcji M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Było ich 15 559 (21,15% ogółu). Wykonawców zgłoszonych w tej branży było 79 058 (podział wykonawców według rodzaju działalności zgłaszających ich płatników zawarto w pkt 5.4).

**Wykres 23.** Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w podziale na sekcję PKD w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Inne najczęstsze rodzaje działalności w klasyfikacji PKD płatników składek, którzy zgłaszali umowy o dzieło, to:

- C – przetwórstwo przemysłowe – 7217 płatników składek (9,82%) zgłosiło 17 305 wykonawców,
- J – informacja i komunikacja – 7103 płatników składek (9,65%) zgłosiło 87 634 wykonawców,
- G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 6456 płatników składek (8,77%) zgłosiło 16 734 wykonawców,
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 6117 płatników składek (8,31%) zgłosiło 57 226 wykonawców,
- S – pozostała działalność usługowa – 5923 płatników składek (8,05%) zgłosiło 48 207 wykonawców,
- F – budownictwo – 4564 płatników składek (6,20%) zgłosiło 11 116 wykonawców,
- P – edukacja – 4049 płatników składek (5,50%) zgłosiło 53 802 wykonawców,

- L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 2831 płatników składek (3,85%) zgłosiło 4 458 wykonawców.
- O – administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 2608 płatników składek (3,54%) zgłosiło 17 934 wykonawców,

Płatnicy składek z innych sekcji stanowią 12,57%. Nie można było określić sekcji dla 2,59% płatników składek.

## 8. Sekcje PKD najczęstsze w województwach wśród płatników składek zgłaszających umowę o dzieło

Tabela 5. Sekcje PKD płatnika składek dominujące w województwach w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

Województwo	Sekcja PKD	Udział
Dolnośląskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22,50%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	9,35%
	J – Informacja i komunikacja	9,23%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,85%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,98%
Kujawsko-pomorskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15,21%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	12,32%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,50%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,00%
	S – Pozostała działalność usługowa	7,85%
Lubelskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	17,76%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,10%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	8,56%
	F – Budownictwo	7,68%
	S – Pozostała działalność usługowa	7,65%

Województwo	Sekcja PKD	Udział
Lubuskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15,25%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	11,85%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,65%
	S – Pozostała działalność usługowa	9,12%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,79%
Łódzkie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20,42%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	12,46%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10,52%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,41%
	J – Informacja i komunikacja	8,82%
Małopolskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22,12%
	J – Informacja i komunikacja	10,85%
	S – Pozostała działalność usługowa	9,59%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	9,08%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,24%
Mazowieckie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24,45%
	J – Informacja i komunikacja	14,35%
	S – Pozostała działalność usługowa	9,79%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,33%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6,92%
Opolskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16,18%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	13,32%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,54%
	S – Pozostała działalność usługowa	7,68%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,11%
Podkarpackie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16,97%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	12,57%
	F – Budownictwo	9,09%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,98%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8,31%

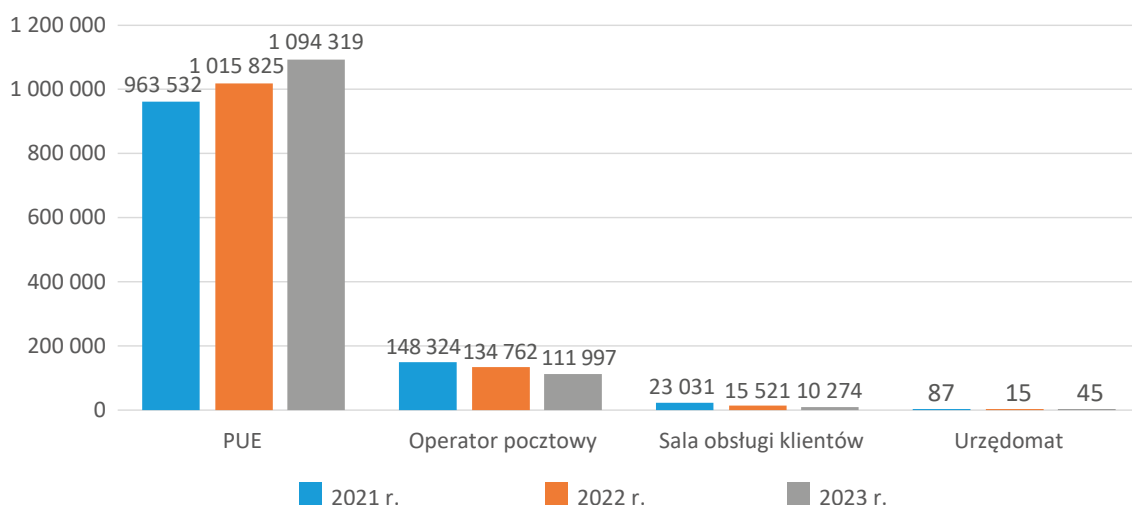
Województwo	Sekcja PKD	Udział
Podlaskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16,18%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,21%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	9,87%
	S – Pozostała działalność usługowa	9,52%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,86%
Pomorskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23,85%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	10,91%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8,48%
	J – Informacja i komunikacja	8,09%
	F – Budownictwo	8,03%
Śląskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21,57%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	12,32%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,53%
	J – Informacja i komunikacja	7,74%
	F – Budownictwo	7,53%
Świętokrzyskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	19,21%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11,73%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	11,51%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,09%
	F – Budownictwo	8,58%
Warmińsko-mazurskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14,14%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11,66%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	10,83%
	S – Pozostała działalność usługowa	10,24%
	F – Budownictwo	6,51%

Województwo	Sekcja PKD	Udział
Wielkopolskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21,61%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	11,14%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10,89%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,10%
	J – Informacja i komunikacja	8,30%
Zachodniopomorskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18,86%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	10,46%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,29%
	J – Informacja i komunikacja	7,47%
	S – Pozostała działalność usługowa	7,00%

## 9. Liczba formularzy RUD w latach 2021–2023 – porównanie roczne w wybranych aspektach

W 2023 r. podobnie jak w analogicznym okresie w latach 2021–2022 najczęściej formularzy RUD zostało złożonych za pośrednictwem PUE ZUS. W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano wzrost o 7,73%, a do roku 2021 o 13,57%. Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych sposobów składania formularzy RUD w latach 2021–2023 przedstawia poniższy wykres.

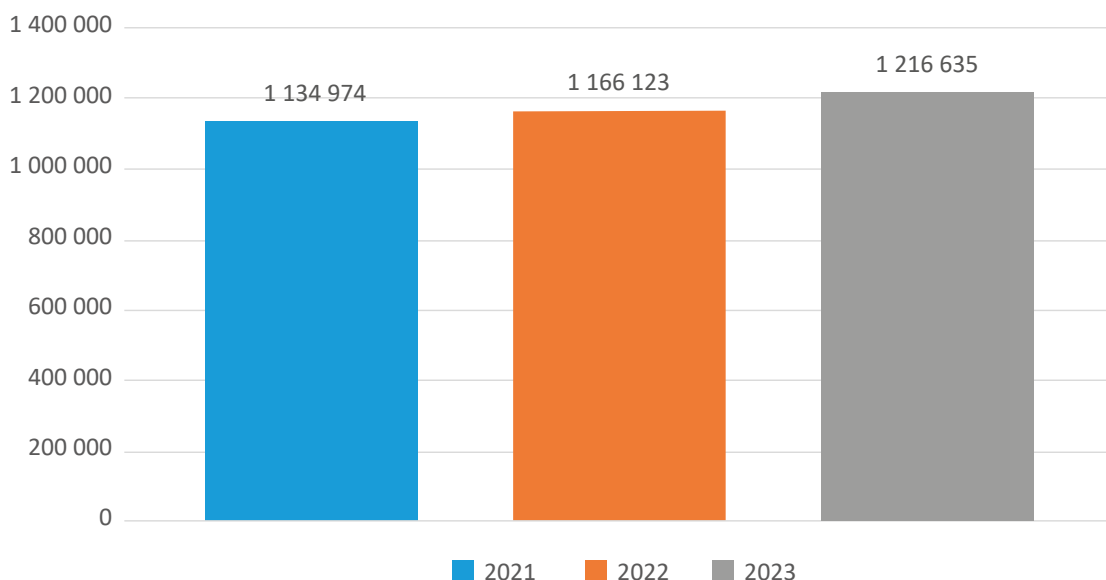
**Wykres 24.** Sposoby składania formularzy RUD w latach 2021–2023



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

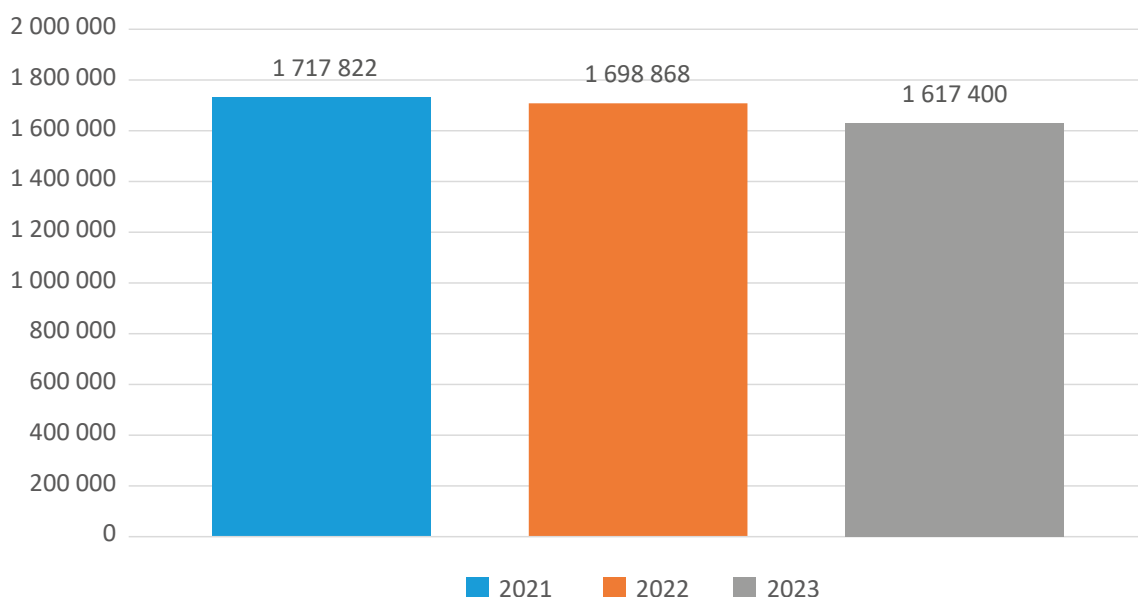
W 2023 r., w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, odnotowano wzrost składanych formularzy RUD o 4,33%, a spadek wykazywanych umów o dzieło o 4,80%. Porównując te dane do analogicznego okresu roku 2021, wzrost składanych formularzy RUD wyniósł 7,19%, a spadek wykazywanych umów o dzieło 5,85%. Szczególnie wysokie spadki w porównaniu do analogicznego okresu w latach ubiegłych w kontekście liczby zgłaszanych umów zauważalne są w drugim półroczu 2023 r. Szczegółowe dane prezentują wykresy 25 i 26 oraz tabele 6 i 7.

**Wykres 25.** Liczba złożonych formularzy RUD w latach 2021–2023



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

**Wykres 26.** Liczba wykazanych umów o dzieło w formularzach RUD w latach 2021–2023



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Tabela 6. Liczba złożonych formularzy RUD w latach 2021–2023

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	2023 r.	Porównanie 2023 r. do 2022 r.	Porównanie 2023 r. do 2021 r.
I kwartał	188 315	264 641	278 658	5,30%	47,97%
II kwartał	269 923	289 182	329 515	13,95%	22,08%
III kwartał	331 115	295 601	288 248	-2,49%	-12,95%
IV kwartał	345 621	316 699	320 214	1,11%	-7,35%
<b>Razem</b>	<b>1 134 974</b>	<b>1 166 123</b>	<b>1 216 635</b>	<b>4,33%</b>	<b>7,19%</b>

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Tabela 7. Liczba wykazanych umów o dzieło w formularzach RUD w latach 2021–2023

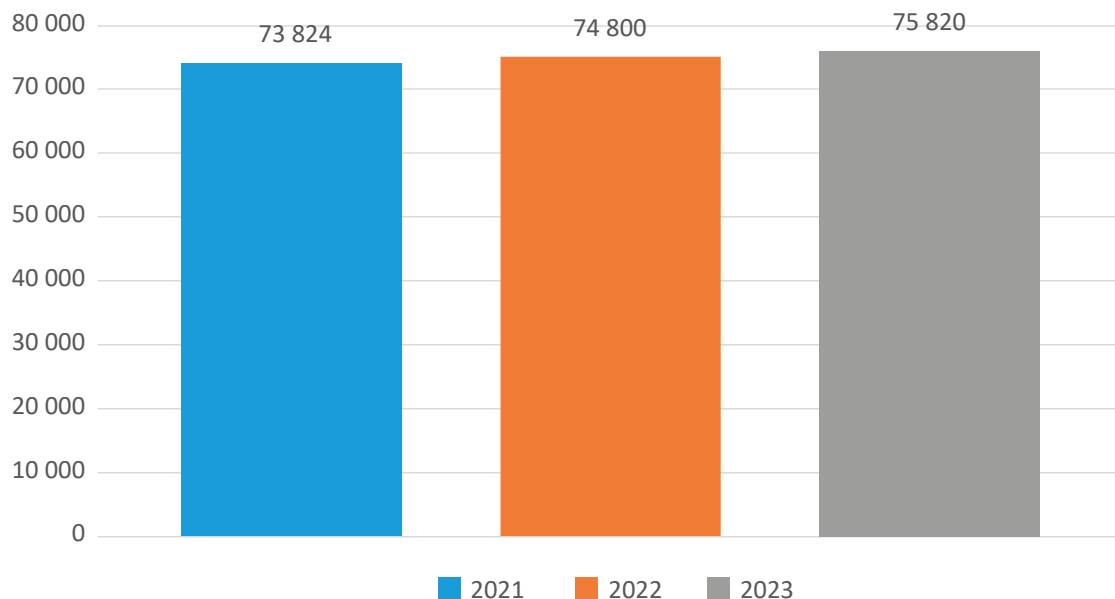
Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	2023 r.	Porównanie 2023 r. do 2022 r.	Porównanie 2023 r. do 2021 r.
I kwartał	289 776	409 609	391 374	-4,45%	35,06%
II kwartał	417 104	429 158	457 015	6,49%	9,57%
III kwartał	488 527	431 177	374 371	-13,17%	-23,37%
IV kwartał	522 415	428 924	394 640	-7,99%	-24,46%
<b>Razem</b>	<b>1 717 822</b>	<b>1 698 868</b>	<b>1 617 400</b>	<b>-4,80%</b>	<b>-5,85%</b>

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W 2023 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, odnotowano wzrost liczby unikalnych podmiotów<sup>6</sup>, którzy składali formularz RUD o 1,28% oraz wzrost liczby unikalnych wykonawców o 1,97%. Porównując te dane do analogicznego okresu roku 2021, wzrost wyniósł kolejno 5,10% oraz 6,89%. Szczegółowe dane prezentują wykresy 27 i 28 oraz tabele 8 i 9.

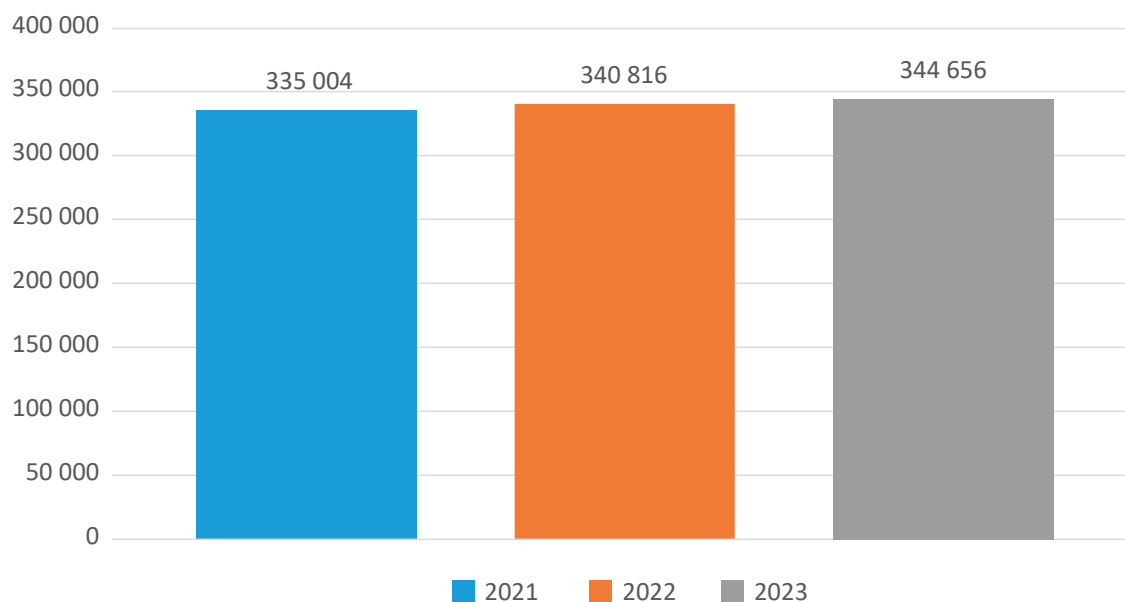
<sup>6</sup> Liczba unikalnych podmiotów zgłaszających formularz RUD w ujęciu kwartalnym jest większa od liczby podmiotów w ujęciu rocznym, ponieważ jeden podmiot w przypadku złożenia formularza RUD w dwóch kwartałach został wykazany dwukrotnie. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku liczby unikalnych wykonawców umów o dzieło.

**Wykres 27.** Liczba unikalnych podmiotów składających formularz RUD w latach 2021–2023



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

**Wykres 28.** Liczba unikalnych wykonawców wykazanych w formularzach RUD latach 2021–2023



Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

**Tabela 8.** Liczba unikalnych podmiotów składających formularz RUD w latach 2021–2023

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	2023 r.	Porównanie 2023 r. do 2022 r.	Porównanie 2023 r. do 2021 r.
I kwartał	26 852	32 678	34 631	5,98%	28,97%
II kwartał	33 038	34 305	34 573	0,78%	4,65%
III kwartał	36 294	35 047	35 145	0,28%	-3,17%
IV kwartał	39 155	38 421	37 899	-1,36%	-3,21%
<b>Razem</b>	<b>135 339</b>	<b>140 451</b>	<b>142 248</b>	<b>1,28%</b>	<b>5,10%</b>

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

**Tabela 9.** Liczba unikalnych wykonawców wykazanych w formularzach RUD latach 2021–2023

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	2023 r.	Porównanie 2023 r. do 2022 r.	Porównanie 2023 r. do 2021 r.
I kwartał	101 672	132 234	141 792	7,23%	39,46%
II kwartał	131 867	142 219	145 471	2,29%	10,32%
III kwartał	156 193	147 616	145 939	-1,14%	-6,56%
IV kwartał	163 762	158 126	158 440	0,20%	-3,25%
<b>Razem</b>	<b>553 494</b>	<b>580 195</b>	<b>591 642</b>	<b>1,97%</b>	<b>6,89%</b>

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Największy wzrost liczby osób wykonujących umowy o dzieło odnotowano w sekcji PKD N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – wzrost liczby osób o 11,81% w porównaniu do analogicznego okresu roku 2022. Wzrost wykonujących umowy o dzieło nastąpił między innymi również w sekcji:

- informacja i komunikacja (sekcja J) – o 7,54% w porównaniu do 2022 r.,
- pozostała działalność usługowa (sekcja S) – o 4,49% w porównaniu do 2022 r.,
- budownictwo (sekcja F) – o 4,12% w 2023 r. w porównaniu do 2022 r.

Natomiast spadek liczby osób wykonujących umowy o dzieło nastąpił między innymi w sekcjach:

- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (sekcja M) – o 6,14% w porównaniu do 2022 r.,
- przetwórstwo przemysłowe (sekcja C) – o 3,27% w porównaniu do 2022 r.

Szczegółowe dane zaprezentowano w tabeli 10.

**Tabela 10.** Sekcje PKD płatnika składek w których wykazane zostały osoby wykonujące umowy o dzieło w latach 2022–2023 – porównanie roczne

SEKCJA PKD	2022 r.	2023 r.	Zmiana
J – informacja i komunikacja	81 490	87 634	7,54%
M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	84 229	79 058	-6,14%
R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	56 993	57 226	0,41%
P – edukacja	53 491	53 802	0,58%
S – pozostała działalność usługowa	46 136	48 207	4,49%
O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	17 540	17 934	2,25%
C – przetwórstwo przemysłowe	17 890	17 305	-3,27%
G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	16 411	16 734	1,97%
N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10 636	11 892	11,81%
F – budownictwo	10 676	11 116	4,12%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W pozostałych sekcjach liczba osób wykonujących umowy o dzieło wzrosła o 3,30% w stosunku do 2022 r.

## 10. Podsumowanie

Przewidziany regulacjami zakres informacyjny przekazywany w formularzu RUD, w powiązaniu z danymi dotyczącymi podmiotu zgłaszającego, umożliwia prowadzenie wielu analiz, począwszy od oceny dynamiki dokonywanych zgłoszeń w ciągu roku, rodzaju podmiotów dokonujących zgłoszeń, przedmiotu ich działalności, czy też wielkości, a także z uwzględnieniem cech takich jak wiek wykonawców, czy okres zawieranych umów.

Przeprowadzone analizy formularzy RUD za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., które zostały przedstawione w niniejszym opracowaniu pozwalają na wyciągnięcie m.in. następujących wniosków:

- w 2023 r. przekazano do ZUS 1,2 mln formularzy RUD, na których zgłoszono 1,6 mln umów o dzieło;
- największa liczba zgłoszeń dokonywana jest za pośrednictwem kanału PUE (prawie 90%), co świadczy na znaczny stopień elektronizacji kontaktów płatników składek z ZUS;
- analogicznie jak w roku 2022 najwyższa liczba podmiotów przekazujących formularz RUD występuje w ostatnim miesiącu każdego kwartału (marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień). Przeciętnie miesięcznie ok. 18,1 tys. podmiotów przekazywało 101,4 tys. zgłoszeń o 134,8 tys. umów o dzieło. Najwięcej w grudniu (20,1 tys. podmiotów przekazało 105,0 tys. zgłoszeń o 131,0 tys. umów);
- w przypadku liczby złożonych formularzy RUD, w pierwszym i trzecim kwartale 2023 r. ich liczba, podobnie jak w latach poprzednich, była najwyższa w ostatnim miesiącu kwartału, o tyle w drugim i czwartym kwartale 2023 r., największa liczba formularzy RUD wystąpiła kolejno w maju i październiku;

- w 2023 r. odnotowano wzrost składanych formularzy RUD o 4,33%, oraz spadek liczby zawieranych umów o dzieło o prawie 5% w porównaniu 2022 r., a w porównaniu do roku 2021 wzrost składanych formularzy o 7,19% oraz spadek liczby zawieranych umów o dzieło o prawie 6%;
- liczba płatników składek zgłaszających wykonanie umowy o dzieło w 2023 r. w odniesieniu na 10 tys. płatników była najwyższa w woj. mazowieckim (444), a najniższa w woj. zachodniopomorskim (219);
- częstość zawierania umów o dzieło znacząco różni się w zależności od województwa – najwięcej umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek zostało zgłoszonych województwie mazowieckim (15,4 tys.), a najmniej w warmińsko-mazurskim (1,8 tys.);
- wykonawcy umów o dzieło w ponad 82% byli w wieku od 20 do 59 lat, przy czym więcej umów o dzieło zostało zawartych z mężczyznami (52,21%);
- umowy o dzieło najczęściej zawierano na 1 dzień co stanowi 26,78% wszystkich zawartych umów o dzieło oraz 8 dni co stanowi 15,70%.

Najliczniejszą grupą cudzoziemców, którzy zostali wykazani na formularzu RUD ze wskazaniem państwa pochodzenia, byli obywatele Ukrainy (19,87%). Przy czym w wielu przekazanych dokumentach brak było wskazania kraju pochodzenia. Dlatego też uzupełnienie danych o państwie pochodzenia pozwoliło na ustalenie, że grupą cudzoziemców, którzy najliczniej wykonują umowy o dzieło są obywatele Ukrainy (39,56%) oraz Białorusi (21,31%), natomiast w dalszej kolejności znajdują się m.in. obywatele Niemiec (3,87%) czy Wielkiej Brytanii (2,65%).

Jednocześnie w 2023 r. złożono do ZUS więcej formularzy RUD (o 50,5 tys.) niż w 2022 r., ale zgłoszono na nich mniej umów o dzieło (o 81,5 tys. mniej umów niż w 2022 r.). Analogiczny trend zaobserwowano w stosunku do roku 2021 – w 2023 r. złożono więcej formularzy RUD (o 81,7 tys.) i zgłoszono na nich o 100,0 tys. mniej umów o dzieło. Średnia liczba umów na formularzu w 2023 r. to 1,33, w 2022 r. 1,46.

Na podstawie danych dotyczących liczby zgłoszonych umów o dzieło i ich wykonawców, w porównaniu do liczby ubezpieczonych w systemie ubezpieczeń społecznych, wynika że również w 2023 r. nie jest to skala o której domniemywano przed wprowadzeniem rejestru umów o dzieło. Przeprowadzone analizy porównawcze w zakresie liczby złożonych formularzy, zgłoszonych umów, podmiotów zgłaszających oraz osób wykonujących umowę o dzieło wskazują na wzrost w każdej wymienionej kategorii poza liczbą zgłoszonych umów, gdzie zanotowano spadek równo w stosunku do 2022 r. jak i 2021 r. Należy również zauważyć, że w odniesieniu do 2022 r. wzrosty w pozostałych kategoriach są na dość niskim poziomie i wahają się w granicach od 1 do 5%.

Warto podkreślić, że nie odnotowano dużych zmian w strukturze podmiotów zgłaszających umowy o dzieło oraz ich wykonawców. Zachowano strukturę z lat ubiegłych w zakresie liczby złożonych formularzy RUD w podziale według rodzaju podmiotu zgłaszającego umowę o dzieło, województwa z którego pochodził, a także oddziału ZUS właściwego dla zgłaszającego umowę o dzieło. Analogicznie sytuacja prezentuje się w przypadku liczby zgłoszonych wykonawców umów o dzieło w podziale według płci, wieku oraz województwa, z którego pochodził, a także sekcji PKD płatnika składek.

Mając na uwadze powyższe, po kolejnym, trzecim roku funkcjonowania rejestru umów o dzieło można stwierdzić, że zachowane zostały trendy zaprezentowane w poprzednich publikacjach w zakresie umów o dzieło przekazywanych w formularzach RUD. Umowy te zgłaszane są do ZUS przede wszystkim przez płatników składek. Najczęściej są to podmioty prowadzące działalność naukową i techniczną, w zakresie informacji i komunikacji oraz przetwórstwa przemysłowego, zgłaszające do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż 9 ubezpieczonych, a ich siedziba mieści się w województwie mazowieckim. Umowy o dzieło w większości przypadków zawierane są na okresy nie dłuższe niż 9 dni. Najczęściej osoby wykonujące umowę o dzieło zamieszkują w województwie mazowieckim, a największą grupę wykonawców stanowią osoby w wieku 30–39 lat. Jednocześnie umowy o dzieło zawierane są częściej z mężczyznami. W przypadku cudzoziemców wykazywanych w formularzach RUD, największą grupę stanowią obywatele Ukrainy.





[www.zus.pl/e-wizyta](http://www.zus.pl/e-wizyta)



X @zus\_pl

[linkedin.com/company/zus-pl](https://linkedin.com/company/zus-pl)

[www.zus.pl](http://www.zus.pl)



ZAKŁAD  
UBEZPIECZEŃ  
SPOŁECZNYCH